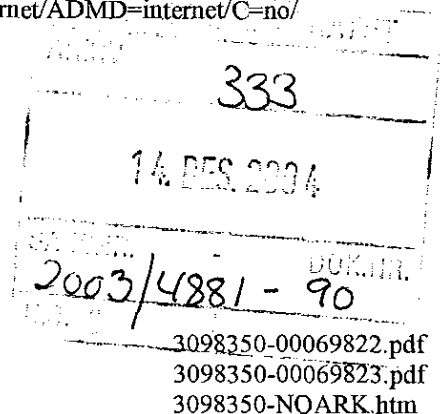

Skrevet ut av: arkiv
Tema: 200300032-66 Høringsuttalelse Utredninger om helhetlig forvalt
Fra: /RFC-822=Brit.Fisknes(a)fid.dep.no/PRMD=internet/ADMD=internet/C=no/
Ant. mottakere: 10
Ant. dokumenter: 4
Viktighet: Normal
Prioritet: Normal
Gradering: Ingen
Mottatt: 13.12.2004 08:06:15
Meldings ID: MIMEGW-41:01:08, 13:11:104 (18381)

MTS ID:
Dokumenter:

Adobe portabelt documentformat
Adobe portabelt documentformat
Udefinert

Til : RFC-822=Geir.Klaveness@md.dep.no
DD.RFC-822=Geir.Klaveness@md.dep.no;P=internet;A=internet;C=no;
Til : RFC-822=Bjorn.Johansen@npolar.no
DD.RFC-822=Bjorn.Johansen@npolar.no;P=internet;A=internet;C=no;
Til : jarle kolle
G=jarle;S=kolle;A=fiskeridir;C=no;
Til : RFC-822=erik.olsen@imr.no
DD.RFC-822=erik.olsen@imr.no;P=internet;A=internet;C=no;
Til : RFC-822=jon.arve.royset@kystverket.no
DD.RFC-822=jon.arve.royset@kystverket.no;P=internet;A=internet;C=no;
Til : RFC-822=christer-af.geijerstam@oed.dep.no
DD.RFC-822=christer-af.geijerstam@oed.dep.no;P=internet;A=internet;C=no;
CC : thorbjorn thorvik
G=thorbjorn;S=thorvik;A=fiskeridir;C=no;
CC : RFC-822=lars.foeyn@imr.no
DD.RFC-822=lars.foeyn@imr.no;P=internet;A=internet;C=no;
CC : RFC-822=oyvin.starberg@kystverket.no
DD.RFC-822=oyvin.starberg@kystverket.no;P=internet;A=internet;C=no;
CC : RFC-822=Inger.Rosvik@fkf.dep.no
DD.RFC-822=Inger.Rosvik@fkf.dep.no;P=internet;A=internet;C=no;

Hei,

Med fare for at jeg sender ut gammelt nytt oversendes herved høringsuttalelse til utredningene fra NORUT. Det går nemlig ikke fram av på brevet til FKD at dette er sendt til noen andre.

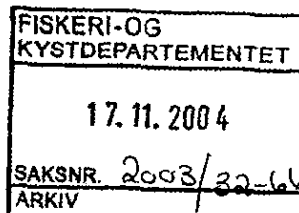
Brit Fisknes

Se vedlagte saksdokumenter:

<<Hoveddokument.pdf>> <<Vedlegg.pdf>> <<NOARK.htm>>

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

369

NORUT Gruppen AS
NORUT Group Ltd
Adresse: Forskningsparken i Tromsø
N-9291 Tromsø
Tel: +47 77 62 94 00
Fax: +47 77 62 94 02
E-mail: konsern-adm@norut.no
Internet: www.norut.no

NO 964 479 836 MVA

Deres ref.:

Vår ref.: 76/04/017.3/WS/KK

Tromsø, 16.11.2004

Høringsuttalelse

Vedlagt oversendes høringsuttalelse fra Norut Gruppen AS til foreliggende utredninger om
helhetlig forvaltning av Barentshavet.

Med vennlig hilsen

Wiktor Sørensen
Adm. direktør

Vedlegg

30 oktober 2004

Høringsuttalelse fra Norut-gruppen til rapporter vedrørende forvaltningsplan for Barentshavet

"*Coastal Futures*" er et samarbeid mellom institusjoner i Tromsø som driver forskning med relevans for kystsonen og havområdene utenfor. Som sådan har "*Coastal Futures*" en betydelig rolle å spille når de kunnskapshull som er identifisert i de fire rapportene, om henholdsvis petroleum, fiskeri, skipsfart og eksterne virkninger, skal drøftes i årene fremover.

Vårt hovedinntrykk av de fire hovedrapportene som til nå er utarbeidet i forbindelse med forvaltningsplan for Barentshavet er at de generelt holder et høyt faglig nivå og utgjør verdifulle bidrag til gode politiske beslutninger om videre utvikling av næringsaktivitet i området. Det kan likevel anføres at det i et overordnet perspektiv er flere forhold som bør vies ytterligere oppmerksomhet.

1. Generelt

For det første, beslutningene som skal fattes vedrørende avveining mellom hensynene til fremtidig næringsutvikling og miljøvern må gjøres innenfor en ramme der en rekke utenrikspolitiske forhold vil ha stor betydning. Forholdene til EU og Russland er særlig viktige i så måte. Når det gjelder forholdet til Russland vil vi vise til innstillingen fra Regjeringens Nordområdeutvalg (NOU 2003:32) som en kilde for mulige tiltak som kan bygge opp under en god og balansert politikk i forhold til nærings- og miljømessige hensyn i nord.

For det andre, Forvaltningsplanen vil angi rammene for politiske veivalg som vil være av avgjørende betydning for samfunnene i Nord-Norge. Nord-Norge er mer enn noen annen landsdel avhengig av havet og ressursene der, og en forvaltningsplan må ha dette som en sentral forutsetning. Distriktskommisjonen har nylig avgitt en innstilling (NOU 2004:19), der det gis bidrag som kan sette arbeidet med en forvaltningsplan for Barentshavet inn i en samfunnsmessig sammenheng i den landsdelen som planen først og fremst vil berøre.

For det tredje, selv om kystsonen i nord i prinsippet ligger utenfor planområdet for en forvaltningsplan for Barentshavet, vil mye næringsmessig aktivitet og mulige miljø- og samfunnsmessige effekter av dette vise seg i kystsonen i nord. Nord-Norge har 44 % av nasjonens kystlinje, og selv om denne kystsonen generelt er tynt befolket, er det store utfordringer knyttet

til en balansert og bærekraftig utvikling av disse områdene. En forvaltningsplan for Barentshavet må således ha særskilt blikk for mulige konsekvenser av tiltak i kystsonen i nord, herunder også på Svalbard.

For det fjerde: de fire rapportene peker alle på en rekke kunnskapshull; områder der det er påkrevet med betydelig forskningsinnsats for å opparbeide nødvendig kunnskapsgrunnlag for å sikre en forsvarlig utvikling av næringsvirksomhet. Dette understreker behovet for en sterk satsing på forskningen i Nord-Norge, og vi vil peke på det foreslåtte Forskningsfondet Nord-Norge som en økonomisk plattform for å få dette til. I denne sammenheng kan det også vises til erfaringene fra Alaska med opprettelse av et eget forskningsfond for kunnskapsoppbygging rundt bærekraftig utvikling av havområdene.

Endelig, for det femte - arbeidet med forvaltningsplan for Barentshavet og den forutgående prosessen rundt stortingsmelding 12 (2001-2002) "*Et rent og rikt hav*" tilsier at det i Norge er behov for en mer overordnet politisk debatt om vår generelle havpolitikk. I dag utvikles havpolitikken gjennom en serie sektorvise grep. Mens forvaltningsplanen er et grep for å se problemstillinger på tvers av ulike sektorer og hensyn, forblir spørsmålet om en overordnet havpolitikk likevel i mørket. Her kan det vises til erfaringer fra bl.a. Australia, Canada og USA når det gjelder å allmenngjøre disse spørsmålene og gi dem en bredere folkelig og politisk forankring.

2. Kommentarer til rapportene

Når det gjelder de fire rapportene, vil vi som nevnt fremheve at de holder et godt faglig nivå og utgjør et solid faglig grunnlag for videre arbeid i forhold til utviklingen av forvaltningsplanen.

I forhold til rapporten om fiskeri må det understrekes at fiskeriene er landsdelens viktigste og eneste virkelig langsiktige (varige) næring. Vi vil særlig fremheve det som står på rapportens s. 10, at fiskeriene som foregår i havområdene som dekkes av denne utredningen er de viktigste for Norge. For kystsamfunn i Nord-Norge er de fundamentale. De fremste utfordringene i forhold til fiskeriene er en rasjonell forvaltning av ressursene. Selv om dette er spørsmål som i stor grad må løses gjennom internasjonalt samarbeid, vil det avgjørende grep i norsk sammenheng være å få til virksomme ordninger som tilpasser fiskeflåte og -industri til ressursgrunnlaget, jfr forøvrig også Riksrevisjonens rapport om dette til Stortinget av september i år.

Utviklingen innen skipsfart i nord, drevet fremfor alt av utviklingen i petroleumssektoren i Nordvest-Russland illustrerer at sentrale utfordringer i nord skapes av drivkrefter som en fra norsk side bare kan ha beskjedne håp

om å påvirke alene. Når det gjelder skipsfart, er det verdt å merke seg scenarier som indikerer at konsekvensene ved en ulykke vil være større for skipsfarten enn for petroleumsvirksomheten, på grunn av større forventede utslippsvolum, nærhet til land, samt kontinuerlig forflytning av fartøyene. Utslipp fra skipsfarten vil kunne berøre store hav- og kystområder, flere ressursforekomster vil kunne rammes, med stort omfang i skadepotensialet. Dette tilsier at arbeidet med særlige seilingsleder mv og utvikling av en tilstrekkelig beredskap må ha en meget høy prioritet.

I forhold til petroleumssektoren og utviklingen av denne, er hovedutfordringene å finne en god balanse i forhold til fiskeriaktivitetene og å holde mulige negative miljøeffekter på et lavest mulig nivå. Når det gjelder sistnevnte, er det tatt et viktig grep når det er forutsatt at petroleumsvirksomhet i Lofoten-Barentshavet skal gjennomføres med null utslipp til sjø under normal drift. Dette er en betydelig skjerping sammenliknet med de krav som stilles til petroleumsvirksomhet ellers på norsk sokkel. Forøvrig er det vårt syn at norsk aktivitet på petroleumsområdet må sees i sammenheng med nordområdenes betydning i et europeisk og globalt energipolitisk perspektiv. Fra et slikt ståsted er det viktig at Norge har en proaktiv politikk for utvikling av olje- og gassforekomstene i nord og at en samarbeider med russiske instanser om relevante aspekter av dette. I denne sammenheng kan det for øvrig være viktig for Norge å ha alliansepartnere.

Rapporten om eksterne virkninger påpeker de mulige dramatiske endringer som kan skje på lang sikt som følge av endringer i jordens klima. Dette vil påvirke nær sagt alle samfunnsområder, og behovet for langsiktig planlegging og styrt endring vil være meget stort. Det er imidlertid verdt å merke seg at våre nærområder i nord, i motsetning til andre områder i Arktis, ikke synes å bli særlig berørt innenfor det som er forvaltningsplanens tidsramme, perioden frem til 2020. Gitt omfang og karakter av mulige endringer, jfr "*Arctic Climate Impact Assessment*" (ACIA), vil vi derfor anbefale at forvaltningsplanens tidshorisont utvides og at forskningen på dette området får en sterkere innsats i retning av samfunnsmessige konsekvenser av klimaendringer og mulige tiltak i den sammenheng.

I tillegg til de anbefalinger vi har knyttet til kommentarene over, vil vi peke på infrastrukturtiltak som vil være av stor betydning for å bidra til å fremme en god forvaltningsplan og dermed en ønsket utvikling i nord:

- Det foreslåtte Nordområdesenteret (jfr Nordområdeutvalgets instilling) må realiseres ved en forskningstung institusjon i nord. Et slikt senter kan være en avgjørende kunnskapsbygger og -forvalter særlig når det gjelder forholdet til Russland.
- Det må bygges et isgående forskningsfartøy som setter nasjonen i stand til å drive forskning som vil være kritisk i forhold til klimaendringer og sokkelproblematikken i Polhavet, jfr arbeidet i FNs Kontinentalsokkelkommisjon.
- Satsingen på Svalbard som plattform for arktisk forskning må styrkes ytterligere. Svalbard har med sin tilgjengelighet og infrastruktur gode forutsetninger for å utvikles videre som den fremste plattform for forskning rundt klimaendringer og virkninger av disse. Det er viktig at også norske forskere kan delta i dette arbeidet med full tyngde.
- Prosjektet "*Barentshavet på skjerm*" bør styrkes som et sentralt verktøy i arbeidet med forvaltningsplanen.

3. Konklusjon

"*Coastal Futures*" er innforstått med at forvaltningsplanen er et verktøy for forvaltningen og i planleggingen og sammenstillingen av kunnskap om utviklingen i petroleumsvirksomheten her i nord. Men denne utviklingen krever grunnleggende politiske valg, der tilfanget av premisser er langt større enn det som er lagt til grunn i de fire rapportene som nå er gjenstand for høring. Arbeidet med å sette de identifiserte kunnskapshullene og foreta avveininger mellom hensynet til ulike næringer og mellom disse og naturmiljøet, som er klargjort i hhv Nordområdeutvalgets og Distriktskommisjonens rapporter, bør suppleres med et lengre tidsperspektiv. Det bør dessuten legges til rette for en vesentlig sterkere oppbygging av en bred kompetanse, herunder på samfunnsfagsområdene, i vår landsdel.